

Statistica educației

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică socială și nivelului de trai

1.2. Persoana de contact

Maria Vasiliev, consultant

tel.: 40 30 77

e-mail: maria.vasiliev@statistica.md

Larisa Chirița, consultant

tel.: 21 08 57

e-mail: larisa.chirita@statistica.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

11.02.2010

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

11.02.2010

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Cercetările statistice din domeniul educației asigură informațiile necesare pentru descrierea stării de funcționare și a nivelului de performanță a sistemului de învățământ și pentru analiza evoluțiilor în domeniul educației în spațiu și în timp. Totodată, acestea asigură date comparabile la nivel național și internațional pentru utilizatorii interni implicați în definirea, implementarea și evaluarea politicilor educaționale, ca și pentru utilizatorii externi.

Datele statistice privind sistemul educațional se colectează prin cercetări statistice exhaustive de la unitățile de învățământ indiferent de tipul, nivelul, forma de organizare și de proprietate.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Sistemul de învățământ, reprezintă ansamblul unităților (instituțiilor) de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de educație și instruire, care asigură desfășurarea procesului educațional, în vederea educației și formării profesionale a populației școlare. Formele de organizare a învățământului sunt: învățământ de zi, seral și cu frecvență redusă.

Nivelul educațional - treaptă de învățământ în care se face o instruire elementară, medie sau superioară, conform programelor de învățământ.

Populația școlară reprezintă totalitatea copiilor, elevilor și studenților cuprinși în procesul de educație și instruire al unui an școlar/universitar, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seral, cu frecvență redusă și deschis la distanță) și de vârstă.

Populația de vârstă școlară reprezintă populația a cărei vârstă se încadrează în limitele oficiale ale nivelului educațional.

Absolvent este elevul sau studentul care a promovat cu succes ultimul an de studii al unei școli sau facultăți.

Personalul didactic - reprezintă persoanele fizice care sunt angajate în sistemul de învățământ și predau în cadrul procesului educațional și de instruire (cu normă întreagă și parțială). Fiecare cadru didactic se înregistrează o singură dată, numai la unitatea școlară la care are funcția de bază (are cartea de muncă) sau predă numărul cel mai mare de ore didactice.

Cadre didactice calificate – reprezintă cadrele care au pregătire specială într-un anumit domeniu de activitate.

Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ – reprezintă numărul total al copiilor/elevilor/studentilor cuprinși în toate nivelurile de învățământ, indiferent de vârstă, ca raport procentual din totalul populației din grupa oficială de vârstă corespunzătoare tuturor nivelurilor de educație (3-23 ani).

Rata netă de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ – reprezintă numărul copiilor/elevilor/studentilor în grupa de vârstă oficială de educație (3-23 ani), cuprinși în aceste niveluri de educație, ca raport procentual din populația totală din aceeași grupă oficială de vârstă.

Rata brută și netă de cuprindere se calculează separat pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial.

Gradul de cuprindere școlară pe vârste/grupe de vârstă - reprezintă numărul total al elevilor de o anumită vârstă/grupă de vârstă, indiferent de nivelul de educație în care sunt cuprinși, ca raport procentual din totalul populației de aceeași vârstă/grupă de vârstă.

Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic - numărul elevilor înscriși într-un nivel de educație, raportat la numărul cadrelor didactice cuprinse în nivelul de educație respectiv, într-un anumit an școlar.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute: numărul copiilor/elevilor/studentilor sunt prezentate în mii persoane.

Indicatori relativi în %: rata de cuprindere, gradul de cuprindere.

3.2.3. Formula de calcul

1. Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ

$$RBC^t = \frac{E_t}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RBC_t - rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de educație, în anul școlar t;

E_t - numărul total al elevilor și studenților cuprinși în toate nivelurile de educație, indiferent de vârstă, în anul școlar t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vârstă v, grupă oficială corespunzătoare tuturor nivelurilor de educație (3-23 ani), în anul școlar t.

2. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar:

$$RBC_{tpr} = \frac{E_{tpr}}{P_{tvpr}} * 100$$

unde:

RBC_{tpr} - rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar, în anul t;

E_{tpr} - numărul total al copiilor cuprinși în învățământul preșcolar, indiferent de vârstă, în anul t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vârstă v, grupă oficială de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar de educație (3-6 ani), în anul t.

3. Rata brută de cuprindere în învățământul primar:

$$RBC_{tp} = \frac{E_{tp}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RBC_{tp} - rata brută de cuprindere în învățământul primar, în anul școlar t;

E_{tp} - numărul total al elevilor cuprinși în învățământul primar, indiferent de vîrstă, în anul școlar t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vîrstă v, grupă oficială de vîrstă corespunzătoare nivelului primar de educație (7-10 ani), în anul școlar t.

4. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial:

$$RBC_{tg} = \frac{E_{tg}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RBC_{tg} - rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial, în anul școlar t;

E_{tg} - numărul total al elevilor cuprinși în învățământul gimnazial, indiferent de vîrstă, în anul școlar t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vîrstă v, grupă oficială de vîrstă corespunzătoare nivelului gimnazial de educație (11-15 ani), în anul școlar t.

5. Rata netă de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățămînt

$$RNC_t = \frac{E_{tv}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RNC_t - rata netă de cuprindere școlară pentru toate nivelurile de educație, în anul școlar t;

E_{tv} - numărul copiilor/elevilor/studentilor de vîrstă școlară v (3-23 ani) cuprinși în toate nivelurile de educație, în anul școlar t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vîrstă v (3-23 ani), în anul școlar t.

6. Rata netă de cuprindere în învățămîntul preșcolar:

$$RNC_{tpr} = \frac{E_{tpr}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

RNC_{tpr} - rata netă de cuprindere în învățămîntul preșcolar în anul t;

E_{tpr} - numărul elevilor din grupa oficială de vîrstă v, corespunzătoare învățămîntului preșcolar (3-6 ani), în anul t;

P_{tv} - populația totală din grupa de vîrstă v, grupă oficială de vîrstă corespunzătoare învățămîntului preșcolar (3-6 ani), în anul t.

7. Rata netă de cuprindere în învățămîntul primar:

$$RNC_{tp} = \frac{E_{tvp}}{P_{tvp}} * 100$$

unde:

RNC_{tp} - rata netă de cuprindere școlară în învățămîntul primar în anul școlar t;

E_{tvp} - numărul elevilor din grupa oficială de vîrstă v, corespunzătoare învățămîntului primar (7-10 ani), în anul școlar t;

P_{tvp} - populația totală din grupa de vîrstă v, grupă oficială de vîrstă corespunzătoare învățămîntului primar (7-10 ani), în anul școlar t.

8. Rata netă de cuprindere în învățămîntul gimnazial:

$$RNC_{tg} = \frac{E_{tvg}}{P_{tvg}} * 100$$

unde:

RNC_{tg} - rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial în anul școlar t;

E_{tvg} - numărul elevilor din grupa oficială de vîrstă v, corespunzătoare învățământului gimnazial (11-15 ani), în anul școlar t;

P_{tvg} - populația totală din grupa de vîrstă v, grupă oficială de vîrstă corespunzătoare învățământului gimnazial (11-15 ani), în anul școlar t.

9. Gradul de cuprindere școlară pe vîrste/grupe de vîrstă

$$GC_{tv} = \frac{E_{tv}}{P_{tv}} * 100$$

unde:

GC_{tv} – gradul de cuprindere a unei anumite vîrste/grupă de vîrstă v, în anul școlar t;

E_{tv} - populația de vîrstă/grupă de vîrstă v cuprinsă în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățămînt, în anul școlar t;

P_{tv} - populația totală de vîrsta/grupă de vîrstă v, în anul școlar t.

De exemplu, gradul de cuprindere școlară pentru vîrsta de 7 ani se calculează după formula:

$$GC_{t7} = \frac{E_{t7}}{P_{t7}} * 100$$

unde:

GC_{t7} – rata de cuprindere specifică vîrstei de 7 ani, în anul școlar t;

E_{t7} - populația în vîrstă de 7 ani cuprinsă în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățămînt, în anul școlar t;

P_{t7} - populația totală în vîrstă de 7 ani, în anul școlar t.

10. Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic

$$NCD_{th} = \frac{N_{th}}{CD_{th}}$$

unde:

NCD_{th} – numărul de elevi ce revine la un cadru didactic, în anul școlar t, în nivelul h de educație;

N_{th} – numărul total de elevi înscriși în anul școlar t, în nivelul h de educație;

CD_{th} - numărul total de cadre didactice care desfășoară activitate didactică în anul școlar t, în nivelul h de educație.

h – reprezintă un anumit nivel educațional, conform clasificării ISCED 97.

Acest indicator poate fi calculat pentru nivelurile 0, 1, 2 și 3A.

11. Ponderea personalului didactic calificat

$$CDC_h = \frac{CDC_{th}}{CD_{th}} * 100$$

unde:

CDC_h - ponderea cadrelor didactice calificate, în nivelul h de educație;

CDC_{th} - numărul cadrelor didactice calificate în anul școlar t, în nivelul h de educație;

CD_{th} - numărul total al cadrelor didactice în anul școlar t, în nivelul h de educație;

h – reprezintă un anumit nivel educațional, conform clasificării ISCED 97.

Acest indicator poate fi calculat pentru nivelurile 0, 1, 2 și 3A

12. Ponderea cadrelor didactice femei

$$PFCD_{th} = \frac{FCD_{th}}{CD_{th}} * 100$$

unde:

$PFCD_{th}$ – ponderea cadrelor didactice femei, în nivelul h de educație;

FCD_{th} - numărul cadrelor didactice femei în anul școlar t, în nivelul h de educație;

CD_{th} - numărul total de cadre didactice (femei și bărbați) în anul școlar t, în nivelul h de educație;

h – reprezintă un anumit nivel educațional, conform clasificării ISCED 97.

Acest indicator poate fi calculat pentru toate nivelurile educaționale.

Notă: Pentru toate calculele se utilizează populația stabilă la început de an

3.3. Clasificările utilizate

Nivelul educațional: Clasificarea Programelor Educaționale din Republica Moldova (MoldCED), armonizată cu standardul respectiv internațional ISCED-97

Coresponderea **Clasificării naționale a programelor educaționale și Clasificării Internaționale Standard a Învățământului (ISCED 1997)** se prezintă după cum urmează:

Clasificarea națională a programelor educaționale	Clasificarea Internațională Standard a Învățământului, ISCED 1997
Învățământul preșcolar	Învățământul pre-primar (nivelul 0)
Învățământul primar (clasele I-IV)	Învățământul primar (nivelul 1)
Învățământul secundar general – gimnazial (clasele V-IX)	Învățământul secundar de treapta I sau inferior (nivelul 2)
Învățământul secundar general și profesional: –mediu de cultură generală, clasele X-XI –liceal, clasele X-XII –mediu de specialitate (învățământul liceal în colegii) –secundar profesional (pentru absolvenții gimnaziilor)	Învățământul secundar de treapta II sau superior (nivelul 3)
Învățământul secundar profesional (pentru absolvenții școlilor medii de cultură generală și liceelor)	Învățământul post-secundar, ne-terțiar (nivelul 4)
Învățământul mediu de specialitate	Prima treaptă a învățământului terțiar - nu presupune o calificare avansată a cercetătorilor (nivelul 5)
Învățământul superior	A doua treaptă a învățământului terțiar (presupune o calificare avansată a cercetătorilor) (nivelul 6)
Doctorat	
Postdoctorat	

Activitatea economică: Clasificarea Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004. Ediția 2005.

Forme de proprietate: Clasificatorul formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Domeniile de pregătire și specialitățile: Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I (Legea Republicii Moldova nr. 142 – XVI din 07.07.2005)

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice din domeniul educației acoperă toate unitățile cu personalitate juridică, indiferent de forma de proprietate, care desfășoară activitatea 80 „Învățământ” - ca activitate principală, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM).

3.4.2. Populația statistică

Fac obiectul cercetărilor statistice din domeniul educației toate unitățile de învățământ: preșcolar, primar,

gimnazial, mediu de cultură generală, liceal, secundar profesional, mediu de specialitate și superior
3.4.3. Geografică
Cercetările statistice din domeniul educației nu cuprind instituțiile de învățământ situate în partea stîngă a r. Nistru și mun. Bender, cu excepția a 6 instituții situate pe acest teritoriu, care se află în subordinea Ministerului Educației al Republicii Moldova.
3.4.4. Temporală
Seriile de timp pentru principalii indicatori sunt disponibile începînd cu anul 1997.
3.5. Nivelul de dezagregare
Datele rezultate din cercetările statistice din domeniul educației sunt <u>dezagregate</u> după: <ul style="list-style-type: none"> ▪ grupe de vîrstă; ▪ sexe; ▪ medii; ▪ nivel de instruire; ▪ tipuri de instituții ▪ regiuni economice de dezvoltare (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia); ▪ forme de proprietate. <p>Restricții: În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială, diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.</p>
3.6. Periodicitatea diseminării
Anuală
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Anual – luna decembrie
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare.
3.9. Perioada de referință
Anul de studii

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Sunt utilizate chestionare statistice, care vizează următorii indicatori: Raport statistic nr.85 „Instituții preșcolare permanente” <ul style="list-style-type: none"> - Copii înscriși pe vârste, grupe de instruire, sexe; - Numărul de zile frecventate de copii; - Personalul încadrat pe categorii de personal; - Personalul încadrat pe categorii de personal și grupe de vîrstă; - Situația posturilor pe categorii de personal; - Săli de clasă, dormitoare, săli de masă și alte săli destinate procesului instructiv-educativ; - Locuri în grădiniță. Raport statistic nr.1-şgl „Activitatea școlilor primare, medii de cultură generală, gimnaziilor, liceelor” <ul style="list-style-type: none"> - Elevi înscriși pe clase, vârste și sexe; - Numărul elevilor, inclusiv fete înscrise în clasa I, care au fost încadrați în programe de educație preșcolară; - Elevi conform limbii de predare; - Elevi înscriși după studiul limbilor moderne; - Absolvenți pe clase și vârste; - Săli de clasă, cabinete școlare, săli de gimnastică, ateliere școlare, terenuri sportive amenajate, bazine de înot;

- Calculatoare (PC) utilizate în procesul de învățământ și în administrație, inclusiv calculatoare conectate în rețea și la Internet;

Raport statistic nr.83 „Efectivul și componența personalului didactic al școlilor primare, medii de cultură generală, gimnaziilor, liceelor”

- Personalul didactic pe categorii de personal, nivel de studii, grupe de vârstă și naționalitate;
- Cadre didactice nou angajate.

Raport statistic nr.2 - prof „Activitatea instituțiilor de învățământ secundar profesional”

- Elevi înscriși pe meserii, grupe de vârstă;
- Elevi înscriși după studiul limbilor străine;
- Absolvenți pe meserii, vârste și sexe;
- Personalul încadrat pe categorii de personal;

Raport statistic nr.3 - colegiu „Activitatea instituțiilor de învățământ mediu de specialitate (colegiilor)”

- Elevi înscriși pe specialități și grupe de vârstă
- Elevi înscriși după studiul limbilor străine;
- Absolvenți pe meserii, vârste și sexe;
- Personalul încadrat pe categorii de personal și norme de încadrare;

Raport statistic nr.4 - ÎS „Activitatea instituțiilor de învățământ superior”

- Studenți înscriși pe specialități, grupe de vârstă și limba de predare
- Absolvenți pe specialități, vârste și sexe;
- Personalul încadrat pe categorii de personal și norme de încadrare;

4.1.2. Surse administrative

Lista instituțiilor de învățământ acreditate în Republica Moldova, furnizată de către Ministerul Educației
Datele Ministerului Finanțelor privind cheltuielile pentru învățământ din bugetul public național.
Hotărârile anuale ale Guvernului Republicii Moldova privind planurile de înmatriculare, mărirea burselor.

4.1.3. Estimări

Ponderele fetelor pe forme de proprietate și niveluri educaționale

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Date statistice vizînd statistica educației sunt disponibile începînd cu anul 1940.

Odată cu apariția instituțiilor cu forma de proprietate privată și străină (1995) începe colectarea datelor dezagregate pe forme de proprietate, fiind inițiată și colectarea datelor privind studiile în bază de contract. Începînd cu anul 1997 sunt calculați indicatorii care caracterizează participarea în procesul de educație: rata brută și netă de cuprindere în învățământ, gradul de cuprindere în învățământ, rata elev/profesor, etc.

În anul 2002 în cadrul programului TACIS a fost elaborată Clasificarea Națională a Programelor Educaționale MoldCED conform ISCED-97. Începînd cu anul 2004 sunt disponibile date privind numărul elevilor din învățământul primar și secundar general dezagregat pe sexe, clase și vârste, iar referitor la învățământul secundar profesional – absolvenți pe sexe și specialități.

Pînă în anul 2008 procesul de colectare a datelor privind învățământul preșcolar, primar și secundar general a fost coordonat de către Biroul Național de Statistică și Ministerul Educației. Pe de o parte, Ministerul Educației, prin intermediul secțiilor (direcțiilor) teritoriale de învățământ, tineret și sport colecta rapoartele statistice de la instituțiile de învățământ din subordinea sa, care ulterior erau transmise pentru centralizare în adresa Biroului Național de Statistică. Pe de altă parte, Biroul Național de Statistică prin intermediul organelor teritoriale de statistică, colecta informația ce ține de instituțiile nestatale și cele din subordinea altor ministere. În cazul învățământului secundar profesional, mediu de specialitate și superior procesul de colectare a fost și în prezent este coordonat de către Biroul Național de Statistică.

Începînd cu anul 2009 informația statistică vizînd statistica educației (toate nivelurile de educație) se colectează în exclusivitate de către Biroul Național de Statistică.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de cercetare este unitatea (instituția) de învățământ, care funcționează potrivit legislației în vigoare (grădiniță, școală, liceu, facultate/universitate) și care îndeplinește următoarele condiții:

- are personalitate juridică;
- este organizată și destinată pentru instruirea copiilor/elevilor/studentilor prin forme de învățământ aprobate de lege;
- educația și instruirea școlară se fac în limba de predare avînd drept criteriu “numărul cel mai mare de elevi” înscriși (în cazul în care în școală instruirea se face în două sau mai multe limbi de predare);
- dispune de personal didactic necesar și de baza materială adecvată pentru desfășurarea în bune condiții a procesului de educație și instruire
- acreditarea, care vizează toate domeniile ce țin de înființarea și funcționarea instituțiilor de învățământ: profesionalismul cadrelor didactice, conținutul și formele de organizare a învățământului, baza tehnico-materială, nomenclatorul specialităților, activitatea economico-financiară, activitatea științifică, calitatea și eficiența procesului instructiv-educativ, corespunderea nivelului de pregătire a celor instruiți cu standardele educaționale de stat. (Legea Republicii Moldova cu privire la evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ Nr. 1257-XIII din 16. 07. 1997)

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Numărul unităților cercetate include 1349 instituții de învățământ preșcolar, 1519 instituții de învățământ primar și secundar general, 75 instituții de învățământ secundar profesional, 47 instituții de învățământ mediu de specialitate (colegii) și 31 instituții de învățământ superior

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Anuală

4.2.5. Colectarea datelor

Înregistrarea datelor în chestionarele cercetărilor statistice din domeniul educației se realizează de către persoanele desemnate din partea unităților (instituțiilor) de învățământ. Chestionarele se completează conform precizărilor metodologice corespunzătoare.

Colectarea rapoartelor statistice vîzînd învățământul preșcolar, primar și secundar general și secundar profesional se efectuează prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de învățământ tineret și sport și direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică, care ulterior expediază rapoartele statistice în adresa Direcției Generale Tehnologii Informaționale (DGTI) pe lângă BNS pentru procesare și generalizare.

Rapoartele statistice privind activitatea instituțiilor de învățământ mediu de specialitate și superior sunt colectate nemijlocit de către DGTI.

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Datele sînt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.

Condițiile de control logic la nivel de chestionar au ca scop: urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele/răspunsurile diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, eliminarea unor răspunsuri aberante sau ilogice.

Prin **condițiile de verificare a integrității** se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din nomenclator cu cele completate cu date, asigurarea cuprinderii tuturor unităților raportoare etc.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației din chestionarele prezentate de către unitățile (instituțiile) de învățământ.

4.3.3. Ajustările

Nu este aplicabil

4.3.4. Asigurarea calității

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială.

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Nu este aplicabil

4.4.2. Erori de eșantionare

Nu este aplicabil

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Metodologia de elaborare a indicatorilor în domeniul educației este armonizată la metodologia elaborată de către UNESCO, cu excepția Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I (Legea Republicii Moldova nr. 142 – XVI din 07.07.2005) acesta fiind comparabil doar la nivelul domeniilor fundamentale de studii.

5.2. Comparabilitatea în timp

Începând cu anul de studii 2004/2005 au fost efectuate schimbări în rapoartele statistice în procesul cărora au fost introduși un șir de indicatori, care anterior nu erau disponibili: numărul elevilor pe clase și vârste, numărul de calculatoare, profilul de studii, etc.

5.3. Coerența cu alte statistici

Nu este aplicabil

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor imparțialității, deontologiei statistice, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței, coordonării la nivel național, colaborării la nivel internațional,

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1049 din 06.10.05 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică BNS:

- elaborează de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale și aprobă metodologiile cercetărilor statistice și de calcul al indicatorilor statistici, în conformitate cu

standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținând cont de specificul condițiilor social-economice ale Republicii Moldova;

- organizează, în conformitate cu programul de lucrări statistice, aprobat anual de către Guvern, cercetări statistice privind situația și dezvoltarea economică, socială, demografică a țării, executând lucrările de colectare, prelucrare, centralizare, stocare și diseminare a datelor statistice;

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.9(2) al Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Organele statisticii oficiale sînt obligate să protejeze datele individuale obținute.

În cap. V al legii nominalizate este stipulat, ca informația colectată, procesată și stocată pentru producerea informației statistice este confidențială în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice sau juridice și divulgă date individuale. Nu este considerată confidențială:

- a) informația care poate fi obținută din surse public accesibile conform legislației;
- b) informația individuală despre adresă, telefon, denumire, gen de activitate, număr de personal ale persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător;
- c) informația ce se referă la întreprinderile de stat, prezentată la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale de resort;
- d) informația ce se referă la autoritățile administrației publice centrale și locale, la unitățile medico-sanitare publice, la alte instituții publice, centralizată la nivel de unitate.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 24, au acces la informația confidențială persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care informația confidențială este necesară producerii acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la informația confidențială care nu permite identificarea directă poate fi acordat prin decizia directorului general al organului de statistică pentru proiecte de cercetări științifice, strategii și programe de importanță națională, în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și de imixtiune în viața particulară a persoanei.

Art. 25 al Legii stipulează că „Informația statistică nu va fi diseminată utilizatorilor în cazul în care conține informație confidențială. În acest caz, informația centralizată trebuie să conțină date despre cel puțin 3 unități, iar ponderea unei unități să fie de cel mult 85% din totalul informației centralizate”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția informației statistice confidențiale și neadmiterea divulgării ei.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul organelor statisticii oficiale, recenzorii, interviuatorii și alte persoane care, conform atribuțiilor de serviciu, au acces direct la date individuale sînt obligați să păstreze confidențialitatea lor, să nu o divulge sub nici o formă, inclusiv după ieșirea din funcția respectivă, fapt consemnat în angajamentul semnat de fiecare colaborator al BNS.

Pînă la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării
8.1. Accesul la informație
8.1.1. Calendarul de emitere
Trimestrial este elaborat Graficul informațiilor operative și a notelor informative elaborate de BNS.
8.1.2. Accesul la calendarul de emitere
Calendarul de emitere a informațiilor operative și a notelor informative este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md .
8.1.3. Accesul la date statistice
Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, art. 9 „Organele statisticii oficiale sînt obligate: <ul style="list-style-type: none"> a) să disemineze informația statistică utilizatorilor în volumul, modul și în termenele stabilite în programul de lucrări statistice; b) să asigure tuturor utilizatorilor accesul la informația statistică neconfidențială în condiții de egalitate privind volumul și termenele de diseminare.” Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&)
Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.
Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina sa oficială.
8.2. Formatul diseminării
8.2.1. Informații operative / Note analitice
Informațiile operative și notele analitice sînt publicate pe pagina oficială a BNS: http://www.statistica.md la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a comunicatelor de presă.
8.2.2. Publicații
Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind educația: <ul style="list-style-type: none"> - Culegerea „Educația în Republica Moldova” - publicație anuală detaliată ce conține informații referitor la numărul de copii/elevi/studenti, personalul didactic, nivel educațional, evoluția în timp a principalilor indicatori ai educației, precum și unii indicatori pentru alte țări; - alte publicații statistice: Anuarul statistic; Breviarul statistic; Femei și Bărbați în Republica Moldova, Copiii Moldovei, Situația social-economică a Republicii Moldova; note informative trimestriale și anuale; etc. Acces la publicații: <ul style="list-style-type: none"> - în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&) - pe suport de hîrtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400) - sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219)
8.2.3. Baze de date/serii de timp
Seriile de timp privind Educația sînt plasate pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Date statistice / <i>Învățămînt și Știința</i> .
8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale
Chestionare anuale UNESCO: «Privind învățămîntul preșcolar, primar, secundar, postsecundar nonterțiar», „Privind învățămîntul terțiar”, „Privind finanțarea educației și cheltuielile pentru educație”, „Privind programele educaționale naționale”, Chestionarele CSI.
8.2.5. Solicitări de date suplimentare
BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile

statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială.

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Metodologie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date EUROSTAT	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de date UNESCO	http://stats.uis.unesco.org/unesco/ReportFolders/ReportFolders.aspx